

Uvodna riječ Ljerke Schiffler-Premec, predsjednice Organizacijskog Odbora Znanstvenog skupa

Gospode i gospodo, štovani gosti i uzvanici, kolege i prijatelji,

U ime Odbora znanstvenoga skupa »Suvremena znanost i enciklopedije«, što ga organizira Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, a u povodu 40. obljetnice svoga postojanja, upućujem dobrodošlicu i srdačno zahvaljujem svim sudionicima koji su se odazvali našem pozivu, posebice uglednim predavačima.

Osobita mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti uvažene goste: akademika Dušana Bilandžića, potpredsjednika Republike Hrvatske, glavnog tajnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, akademika Hrvoja Požara, profesora doktora Marijana Šunjića, zamjenika ministra za znanost i tehnologiju Republike Hrvatske i gospodina Božu Rudeža, pomoćnika ministra za kulturu Republike Hrvatske.

U ovoj prilici zahvaljujem i svima onima koji su nam pomogli u pripremama, uključujući tu Republičku zajednicu za znanstveni rad, SIZ VII, koja je financijskim sredstvima potpomogla održavanje ovog skupa.

Hvala i našem domaćinu, Muzeju Mimara, na ukazanom gostoprimstvu.

Dopustite mi nekoliko uvodnih riječi o namjeri i razlozima održavanja ovog, inače prvog u nas znanstvenog skupa, posvećenog pitanjima enciklopedistike.

Zadatak i cilj nam je razmotriti, koliko nam to vrijeme dopušta, neka relevantna pitanja enciklopedistike i leksikografije, predočiti javnosti poglede i rezultate najnovijih znanstvenih spoznaja, posebice o velikom blagu vlastite višestoljetne enciklopedijske baštine, od njenih začetnika, preko plejade enciklopedista i leksikografa, erudita i polihistora, »svjetionika«, kako ih nazva Miroslav Krleža, od davnih stoljeća latinizma do onih velikana koji su posvjedočili samobitnost i »veličinu malenih«, uključujući se u europski kulturni i civilizacijski dijalog.

Želja nam je da znanstvenim, stručno utemeljenim razgovorima kritički razmijenimo iskustva i spoznaje unutar nekoliko tematskih cjelina — enciklopedistike, leksikografije i informatičkih znanosti.

Namjera nam je, nadalje, potaknuti raspravu o mnogim pitanjima teorijske i praktične naravi, naročito rasvijetliti odnos enciklopedija i znanstvene prakse tijekom povijesnih razdoblja, a razmotriti aktualnost i budućnost rada na enciklopedijskim izdanjima. Nadamo se da ćemo takvim razgovorom obogatiti i unaprijediti naše spoznaje, analize i prosudbe bogatog korpusa naše enciklopedijske djelatnosti ugrađene u kontekst europske enciklopedistike, a time i u temelje intelektualne povijesti Zapada.

Dopustite da podsjetim na riječi Alberta Bazale koji je, ocrtavajući filozofijski portret Franje Markovića, ustvrdio kako je »kulturni život po radu prošlih vjekova dar i užitak, što ga čovjek prima kao svijetlu iskru, a po zadaći sadašnjosti dugovina koju treba po najboljim silama, po najboljem znanju i nastojanju isplatiti i, kao uvećanu glavnicu idejnih vrednota predati potomstvu«. Po svom nastojanju i ovaj skup opravdava takvu zadaću.

Svjesni smo činjenice da se ovakvim skupovima ne iscrpljuju pitanja, ne nude konačni odgovori, nego se otvaraju, u obzoru Kronosove igre bez granica — trajnosti i dugovječnosti ljudske duhovne avanture. Ovaj skup zasigurno neće riješiti sve probleme. On je tek dio duga, strpljiva posleništva onih, u svakom vremenu iznova ispunjenih erosom traganja za potrebom i razlozima vjekovite ljudske težnje za cjelinom znanja i provjerom njihova humana sadržaja. Jedino to, naime, može biti osnovom zajednice slobodnih ljudi: ono što su Grci nazivali *παιδεία*, humanisti *cultura*, a njihovi nasljedovatelji *humanitas*.

Preostaje mi na kraju uputiti želje za uspješan rad svim sudionicima ovog skupa, kako predavačima, tako i svima koji će ga pratiti; posebice predstavnicima javnog priopćavanja čija će prisutnost, nadam se, pridonijeti uspjehu skupa.